

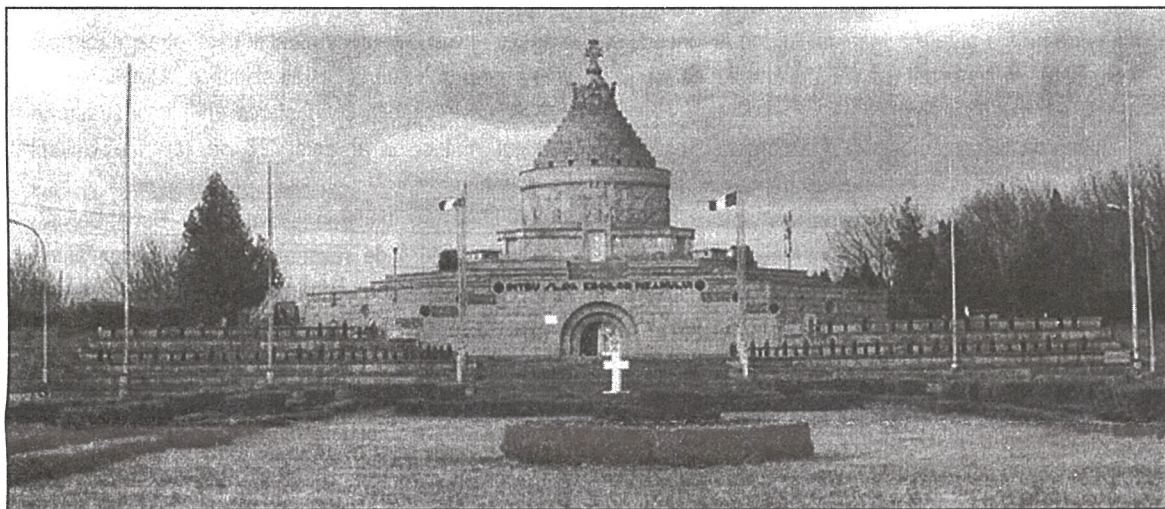
VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL VIII
NUMĂRUL 2 (16)
AUGUST - SEPTEMBRIE 2007

PERIODIC AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII VATRA ROMÂNEASCĂ

NOUĂ DECENII DE LA MARILE BĂTĂLII DIN VARA ANULUI 1917

EROISMUL OSTAȘILOR ROMÂNI ÎN MARILE BĂTĂLII DIN VARA ANULUI 1917 • 90 ANI

După efectuarea retragerii din Muntenia, în Moldova, și prin măsurile luate privind reorganizarea, instruirea și dotarea unităților și marilor unități - proces în care un rol important l-a avut Misiunea Militară Franceză, armata română, cu un efectiv de circa 500.000 militari, se prezenta, așa cum aprecia în acele zile Octavian Goga, ca „o oaste nouă, mai vârtoasă ca cea dintâi, încercată în război și cu brațul greu de răzbunare, o oaste care e mândria țării, așteaptă cu sete ordinul de înaintare. Niciodată n-a fost în sufletul românesc mai multă încredere și mai multă îndârjire”.

Cu o astfel de stare de spirit s-au avântat în aprigele lupte ostașii noștri, în vara anului 1917, și au spulberat definitiv planurile comandamentului german și austro-ungar de ocupare a Moldovei și instaurare a unui regim de ocupație peste tot în România. Și atunci, în 1917, și în timpul celui de-al doilea război mondial, Germania a urmărit desființarea statului român, lichidarea națiunii române. Armata a fost salvatoarea noastră, ei îi revin merite deosebite în fața tuturor românilor, a lumii întregi, prin faptele de arme săvârșite, având sprijinul întregului popor.

Bătălia de la Mărăști (iulie 1917) desfășurată timp de nouă zile, în condițiile unui teren frământat, puternic accidentat, cu un inamic experimentat și bine consolidat în dispozitivul ocupat, a marcat prima victorie a armatei noastre în 1917 împotriva cوتropitorilor. Menționăm, din multitudinea de exemple, luptele deosebit de crâncene duse de ostașii din Regimentul 2 Vânători și 4 Infanterie, care, pentru zdrobirea rezistențelor inamice de pe dealul Mărăști, puternic organizat pentru defensivă, au angajat înversunate lupte la baionetă, silind dușmanul să părăsească prima poziție de apărare. În acest timp, Regimentul 22 Infanterie, printr-un riguros atac de front, combinat cu o manevră de învăluire pe la nord, a cucerit satul Mărăști, zdrobind prin lupte corp la corp, duse pe timpul nopții, rezistențele inamice. Cu același abnegație,

ostașii Diviziei 6 Infanterie au reușit să cucerească, după lupte de o rară violență, muntele Sboina Neagră și înălțimile învecinate.

Evoluția nefavorabilă a operațiilor militare pe frontul din Galiția și Bucovina, unde trupele ruse începuseră să se retragă sub presiunea forțelor Puterilor Centrale, a determinat comandamentul român-rus să efectueze o regrupare și să renunțe la ofensiva care se desfășura atât de favorabil. Bătălia s-a încheiat la 19 iulie 1917 cu o strălucită biruință a trupelor române. Comandamentele german și austro-ungar au fost obligate să renunțe la planul de campanie inițial și să efectueze importante deplasări de forțe spre zonele periclitate prin ruperea frontului. Rupând apărarea inamicului pe un front de peste 30 km. și pe o adâncime de 20 km, trupele române au eliberat un teritoriu de 500 km și au recucerit 30 localități, pricinuind inamicului importante pierderi în oameni (morți, răniți), armament și muniție.

Referindu-se la semnificația acestei victorii, generalul Alexandru Avramescu, comandant Armatei 2 române, sublinia: „Poporul României moderne trebuie să-și întipărească bine în suflet ziua de 11 iulie 1917, când în acea zi, pentru întâia dată, armata sa tânără, care-și primise botezul de sânge numai cu 40 ani înainte la Grivița, înscrie în istoria sa prima victorie ofensivă și defensivă”. Iar Mihail Sadoveanu, trăitor plenar al evenimentelor, scria: „Bătălia de la Mărăști va trece în istoria noastră ca o operă serioasă și solidă de artă militară. Toată dezvoltarea ei a fost prevăzută și s-a dezvoltat după planul inițial. Cel din urmă soldat a știut unde merge și si-a făcut datoria. Artileria a dovedit o precizie înspăimântătoare, ofițerii germani prinși au trebuit să se plece, arătându-și toate omagiile”.

Bătălia de la Mărășești (iulie-august 1917). Evoluția operațiilor militare de la Mărășești, a determinat comandă-

Mărăști, Mărășești, Oituz – 90. Alți eroi ai botoșănenilor

Din aceeași valoroasă arhivă a M.Ap.N am extras alte nume de botoșăneni căzuți în Războiul Reîntregirii României. Astfel, în luptele de la Mănăsirea Cașin și-a pierdut viața, lovit de un obuz inamic, soldatul Grigore Nistor, la 29 septembrie 1917, din Compania 12 Mitraliere. Altfel agricultor născut în Știubieni, din părinții Dumitru și Ana; Constantin Patraș din Șerbănești-Zvoriștea (n.n. atunci la județul Dorohoi) a căzut la Măgura Cașinului, la 18 iulie 1917, tot aici, în defileul Măgurei Cașinului, avea să cadă la datorie Alexandru Murariu, la 18 iulie 1917; Priscariu Petru și-a dat viața pentru Neam și Țară la Dealul Arșița, la 1 iulie 1917. Era de loc din Bivolul fostului județ Dorohoi și combatant în Regimentul 29 Infanterie Dorohoi, același Regiment în care lupta și Ioan Ciobanu, căzut la 19 iulie 1917, în Groapa Măgurei, de loc din Păltiniș-Dorohoi; Gheorghe Cobâlă, fiul lui Ioan și Catinca, din Drăgușeni, caporal în Regimentul 29 Infanterie, a căzut la 4 august 1917, la Muntele Resboi; Simion Racu, soldat, de loc din Hudeștii Mari, avea să se jertfească la 22 iulie 1917, la Groapa Măgurei; Teodor Ghireanu, la 30 de ani, originar din Mitoc, și-a găsit sfârșitul la 21 iulie 1917, la Măgura Cașinului și, tot prin apropiere, avea să moară Ioan Tudose. Era locul numit Valea Cașinului sau Valea Frumoasă, el făcând parte din Compania 2 a Regimentului Infanterie Dorohoi, fiind de loc din Vârful Câmpului, acolo unde avea să-și dea viața și Petre Bejenaru, camaradul său de companie și regiment, tot în aceeași zi, mai mult, consăteau de-al său; tot aici, în Valea Frumoasă, Gheorghe Vasiliță, din Compania 5 a Regimentului 29 Infanterie, de loc din Șendriceni, a murit la 22 iulie 1917; soldatul Dumitru Calancea, din Vârful Câmpului, și-a dat viața la 19 iulie 1917, la Groapa Măgurei, loc unde, ceva mai târziu, avea să sfârșească și Gheorghe Șipcu, tot din Regimentul 29 Infanterie, un tânăr de 21 de ani din Havâma; soldatul Sandu a Taliei a căzut la 3 iulie 1917 la Dealul Chioșuri, mai înscriind o jertfă în dreptul Suharăului, satul său de origine; pentru ca Teodor Tănăsă să moară la 19 iulie 1917, la Cornul Măgura, așa cum s-a întâmplat cu mulți alți fii ai Horodistei.

Sunt nume și nume de botoșăneni, animați de un fierbinte patriotism, făcând din jertfa pentru Neam și Țară cartea de vizită și de onoare a biografiei lor.

Ionel Bejenaru

Căpitanul Mihail Romano – 130 de ani de la Moarte

Cântat de poetul Vasile Alecsandri într-o cunoscută poemă din ciclul „Ostașii noștri”, căpitanul Mihail Romano este, indiscutabil, cel mai emblematic erou al Botoșanilor în Războiul de Independență a României, căzut la datorie pe câmpurile de luptă ale Bulgariei, în fața vrăjmașului otoman, acum 130 de ani. Se născuse la 3 noiembrie 1843 la Botoșani și intrase în armată cu un mic șiretlic al vârstei, declarându-se născut cu un an mai devreme, numai și numai din dorința sa patriotică de a-și servi patria, cu toți cei 18 ani neîmpliniți încă. Îl determina educația din sânul casei părintești, lectura „Trompetei Carpaților” a lui Cezar Bolliac, a „Românului” lui C.A. Rosetti, a „Ghimpelui” lui N.T. Orășanu, precum și anii de bună școală primară frecventată în orașul natal, la Botoșani. Este o motivație la intrarea sa ca voluntar în Regimentul 1 Linie,

comandat atunci de colonelul Solomon (septembrie 1861). În ianuarie 1872 îl găsim căpitan în Regimentul 5 Linie, pentru ca, la izbucnirea războiului, să ia parte la acțiuni de recunoaștere în

Continuare în pagina a 2-a

Continuare în pagina a 4-a

Avem Patriarh!

• Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Daniel este Patriarhul ales al Bisericii Ortodoxe Române • IPS Mitropolit Daniel a devenit astfel cel de-al șaselea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române • „Să ne ajute Bunul Dumnezeu să simțim bucuria roadelor, care vine asupra celor care se dăruiesc Bisericii și poporului român!”, a declarat IPS Mitropolit Daniel, Patriarhul ales al Bisericii Ortodoxe Române • Întronizarea noului Patriarh al românilor va avea loc pe 30 septembrie, în Catedrala patriarhală

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a propus, în dimineața de miercuri, 12 septembrie, trei candidați, respectiv IPS Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, IPS Bartolomeu, Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, și PS Ioan, Episcopul Covasnei și Harghitei.

Primul candidat desemnat de Sfântul Sinod a fost IPS Mitropolit Daniel. Al doilea candidat, IPS Mitropolit Bartolomeu, a fost ales în cel de-al doilea tur de scrutin, iar în

cel de-a treilea tur de scrutin, a fost ales PS Episcop Ioan. IPS Mitropolit Teofan al Olteniei s-a retras de la cel de-al doilea tur de scrutin, iar IPS Mitropolit Laurențiu al Ardealului a anunțat, înaintea începerii primului tur de scrutin, că nu vrea să fie propus candidat. Candidații au fost desemnați din cei 29 de ierarhi eparhioți eligibili pentru scaunul de Patriarh.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române este format din 52 de membri, iar dintre aceștia au lipsit, din motive de sănătate, PS Ioachim, Episcopul Hușilor și PS Eftimie, Episcopul Romanului. După ședința extraordinară a Sfântului Sinod, a urmat o slujbă de *Te Deum*, după care cei trei candidați propuși și-au prezentat CV-urile în fața membrilor Colegiului Electoral Bisericesc, care s-a întrunit, în aceeași zi, începând cu ora 17.00, pentru a-l alege pe cel de-al șaselea Patriarh al BOR. Colegiul Electoral Bisericesc este compus din 169 de membri, dintre care 99 sunt clerici, iar 70 mireni.

În urma votului Colegiului Electoral Bisericesc, după primul tur de scrutin, IPS Daniel, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, Patriarhul ales al BOR, a obținut 80 de voturi, IPS Mitropolit Bartolomeu 62, iar PS Ioan 18, primii doi mergând în al doilea tur de scrutin. În al doilea tur de scrutin, IPS Mitropolit Daniel a obținut majoritate de voturi, 95, devenind astfel cel de-al șaselea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

*Grupaj informativ din GAZETA CREȘTINĂ,
nr. 240, 15-30 septembrie 2007*

Consemnări

• Pentru eliberarea părții de nord a Bucovinei (22.6-09.07 1941) și a Basarabiei (până la 26 iulie 1941) armata română a dat o grea jertfă de sânge: 29.396 de militari morți, răniți și dispăruți. Este de datoria noastră, a celor de astăzi și de mâine, să cunoaștem faptele săvârșite de înaintași pentru înlăturarea marii nedreptăți făcute în iunie 1940 când U.R.S.S., prin forță și dictat, a rupt o parte din trupul țării noastre, instaurând în acest teritoriu, un regim de ocupație și teroare. Cât de nedreaptă a fost acțiunea sovietică din 1940 și cât de îndreptățită era cea a României din 1941 rezultă și din afirmația lui I.V. Stalin. În decembrie 1945, dr. Petru Groza a făcut o vizită oficială la Moscova. La întâlnirea avută cu liderul de la Kremlin, Groza a adresat o întrebare lui Stalin, referitor la Basarabia, la care acesta ar fi răspuns, după cele declarate de Petru Groza la începutul anului 1946: "Nu încape îndoială că Basarabia este pământ românesc." Această afirmație a făcut-o liderul de la Kremlin în ideea că România avea să urmeze drumul Basarabiei, să devină republică sovietică. Dar important este faptul că Stalin recunoștea atunci că Basarabia este pământ românesc.

• La 23 august 1944, printr-un "act de mare curaj" România trecea de partea Națiunilor Unite, odată cu înlăturarea de la putere a Mareșalului Ion Antonescu și declanșarea luptei împotriva Wehrmacht-ului nazist. De atunci au trecut 63 de ani.

• Ziua de 13 septembrie 2007 a marcat și împlinirea a 135 de ani de când la Țebea a fost înmormântat Avram Iancu, exponent de frunte al Revoluției române din 1848-1849 în Transilvania. Pe deplin îndreptățit românii, mai ales cei din Apuseni l-au supranumit "CRAIUL MUNȚILOR". Mărturisirea sa de credință, după cum singur ne-a spus-o în Testamentul ce ni l-a lăsat: "Unicul dor al vieții mele e să-mi văd națiunea fericită." El rămâne în conștiința națiunii ca un erou și martir adevărat, exemplu pentru toți cei care pretind că iubesc poporul român și înțeleg să-l iubească până la sacrificiul vieții lor.

• Un "erou" al zilelor noastre este H.R. Patapievici care s-a afirmat în ochii opiniei publice românești ca un denigrator de "clasă" a lui Mihai Eminescu, a națiunii române, pe care o consideră în scrierile sale atât de "filozofice" ca o națiune de proști, scandalagii, derbedei,

imbecili, escroci și neapărat extremiști. După cum se știe, mentorul său este Gabriel Liiceanu.

Tatăl lui H.R. Patapievici este David Patapievici, denumit Dionisie, născut în comuna Davidevici, de lângă Cernăuți. La vremea respectivă, după ce Basarabia și partea de nord a Bucovinei au fost răpite de U.R.S.S. în 1940, Dionisie Patapievici a colaborat cu organele sovietice de securitate (aceste date le spune dr. Corneliu Florea în prezentarea publicației "Jurnalul liber", apărută în Canada, în publicația cu același titlu).

• Stema județului Covasna aprobată de Guvern este identică cu cea a județului Trei Scaune, fosta denumire din perioada ocupației Imperiului Austro-Ungar. Prin adoptarea acestei scheme se neagă practic existența milenară a românilor în mijlocul României, români care prin maghiarizare au ajuns la o pondere de 25% din totalul populației județului, nu se regăsesc în simbolistica heraldică a județului.

• Internaționalizarea problemei reînființării Universității Maghiare "Bolyai" prin transferarea ei în Parlamentul European este o expresie a politicii de forță pe care o duc liderii maghiari de toate culorile politice din țara noastră pentru a-și impune dezideratul ruperii totale a etniei maghiare de sistemul de învățământ român, în mod paradoxal, într-un moment în care întreaga Europă, tineri, organizații, personalități științifice, ridică la rangul de valoare deosebită cunoașterea unei limbi străine în peisajul multicolor al celor 27 de țări ale Uniunii Europene.

UVR susține unitatea Universității "Babeș-Bolyai", centru de cultură de răsunet european și condamnă provocările din partea unor lideri ai UDMR cu mentalități depășite.

• Nu trece o zi în societatea noastră atât de bulversată, în care revizionismul unguresc să nu iasă la bătaie cu noi și noi acțiuni, menite a dezmembra unitatea teritorială a României. După amestecul nejustificat al Ministerului de Externe al Ungariei, prin vocea secretarului de stat Laszlo Szoke, în treburile interne ale țării noastre, alte provocări sunt aduse la ordinea zilei de către așa-ziii "euro-parlamentari români" în Consiliul Europei.

Redacția

EROISMUL OSTAȘILOR ROMÂNI ÎN MARILE BĂTĂLII DIN VARA ANULUI 1917 • 90 ANI

Urmare din pagina a 1-a

mentul inamic să modifice planul său operativ. Armata 9 germană și-a stabilit ca lovitura principală să nu mai fie Nămolosa, ci Mărășești, unde spera să realizeze un cap de pod la est de Siret, în care timp grupul austro-ungar Gerok trebuia să declanșeze ofensiva la Oituz, armata română să fie prinsă ca într-un clește, fără scăpare. La 24 iulie, data începerii ofensivei germane pe direcția Focșani-Mărășești-Adjud, a însemnat și primele înfrângeri ale dușmanului. Atacul inamicului din satul Doaga a fost zdrobit de trupele Diviziei 5 Infanterie care, printr-o curajoasă luptă la baionetă, au recucerit satele Doaga și Străjescu. Cine nu cunoaște bravura ostașilor Regimentului 32 „Mircea”? Reamintim că aceștia, sfidând ploaia de gloanțe și obuze cu care îi împoșca inamicul, numai în cămăși, cu mânecile suflecate și capetele descoperite, într-un viguros contraatac la baionetă, au determinat dușmanul să se retragă, în pozițiile de plecare. Cu aceeași abnegație au luptat și ostașii Regimentului 3 vânători, care au respins inamicul ce ocupase satul Doaga.

Nepieritoare fapte de arme au săvârșit militarii Diviziei 9 Infanterie. Subliniem exemplul colonelului Ion Georgescu, comandantul Regimentului 36 Infanterie, care, deși rănit la braț și la genunchi, a continuat să conducă unitatea până ce un glonț

vrajmaș i-a străpuns pieptul. Acum, la împlinirea a 90 ani de la săvârșirea acelor fapte de arme nemuritoare ale ostașilor români, ne reamintim de eroi ca Ecaterina Teodoroiu, căpitanul Grigore Ignat, precum și de eroii de la cota 100 „Răzoare” și mulți alții care ar merita să fie pomeniți, dar spațiul nu ne permite.

Bătălia de la Oituz (iulie-august 1917). Lupte înverșunate au avut loc la Cireșoia și Coșna, unde a fost blocată înaintarea inamicului. Aici a căzut la datorie, luptând cu o singură mână, aruncătorul de grenade, caporalul Constantin Mușat, jertfa lui rămânând ca o „pildă mișcătoare de înțelegere a datoriei către țară, dincolo de marginile fixate și de legile firii și de ale oamenilor”, a scris mai târziu Constantin Kirilescu. Rezistența de la Oituz a barat drumul inamicului spre zona carboniferă și cea petroliferă de pe Valea Trotușului. Și în această bătălie ostașul român a reliefat dragostea sa de țară și valoarea patriotismului național. „Pe aici nu se trece!”, rostirea ostașilor, care își apărau pământul strămoșesc, reluată, apoi la Mărășești, și în vara anului 1944, când s-a spus dușmanului: „Nici pe aici nu se trece!”

La împlinirea celor nouă decenii de la marile bătălii purtate de armata română în vara anului 1917, poporul nostru aduce un profund omagiu eroilor, care au stropit din belșug cu sângele lor pământul strămoșesc al Vrancei pentru ca patria să fie liberă, unită și independentă. Minunatele tradiții făurite atunci, cu nenumărate

jertfe, sacrificii și eforturi sunt cultivate cu dăruire și dragoste, devotament și consecvență de Uniunea Vatra Românească.

Experiența și starea de fapt a anului 1917 au devenit adevărul de necontestat că soldatul român, înzestrat cu armament modern și încredințat că luptă pentru apărarea patriei sale amenințate este în măsură să săvârșască fapte de glorie apreciate și admirate de toată lumea, ce se înscriu cu litere de aur, în marea carte a istoriei. Dragostea de țară, ura împotriva dușmanului cotropitor, sprijinul moral și material al întregului popor, eroismul fără seamăn, conducerea energică și competentă a comandamentului român... sunt doar câțiva din factorii care au stat la baza biruințelor ostașilor noștri.

De așa vreme, cum spune poetul, să învredniciră generațiile din primul război mondial, care au salvat existența statului a națiunii, au izbutit prin eforturi mari și prin inteligență să înfăptuiască visul de veacuri ale românilor - făurirea în 1918 a statului național unitar. Pentru meritele mari pe care le au în fața istoriei, noi, cei de astăzi și de mâine, avem nu doar dreptul dar și datoria morală să cunoaștem trecutul și să exprimăm, prin fapte demne, recunoștința față de înaintașii cu care, pe drept cuvânt, oricând și oriunde, ne putem mândri.

*Col. (r.) Ion Fetcu,
Președintele Filialei Județene Botoșani
a Unitii Vatra Românească*

DOROHOI-600 – FILE DE ISTORIE

Toate documentele cercetate susțin ideea că teritoriul actual al municipiului Dorohoi a fost locuit din cele mai vechi timpuri de oameni care se ocupau cu vânătoarea, agricultura și meșteșugurile, întrucât în această zonă geografică a României existau numeroase bogății vegetale și animale.

Dorohoiul este atestat documentar în anul 1407 într-un document din vremea voievodului Alexandru cel Bun – un tratat încheiat între negustorii lioveni și ținutul Iașilor; Dorohoiul se înscrie ca un centrul comercial de marcă în istoria Moldovei. Evident, existența sa este anterioară datei de atestare după cum, importanța sa va crește în timp, la scurgerea veacurilor - reședință de ținut, reședință a vornicului Țării de Sus a Moldovei...

... În prima jumătate a secolului al XV-lea, Pan Mihail de Dorohoi este unul din cei mai însemnați boieri ai Țării Moldovei, având curtea boierească în Dorohoi, fiind pârcaș de ținut, mare proprietar și negustor, apropiat al Domniei, bucurându-se de privilegiul însemnat.

... În 1495, Ștefan cel Mare înalță la Dorohoi clădirea sa bisericească "Sfântul Nicolae", precedând-o cu un an pe cea omonimă de la Popăuți – Botoșani.

... Evul mediu românesc înscrie Dorohoiul ca teatru de operațiuni militare, cu năvăliri, prădăciuni, distrugerile de război, cu prezențe ale voievozilor Moldovei, însă și cu statornicul spirit al refacerii și dăinuirii, de care au fost animați localnicii.

... În epoca modernă, Dorohoiul are parte de o viață economică intensă, de transformări edilitare înnoitoare, de prezențe semnificative în istoria țării și marile ei momente – Revoluția din 1821 și 1848, Unirea Principatelor Române, din 1859, cu susținerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, Războiul Neatârării României din 1877-1878, Războaiele Mondiale, frământările țărănești, din păcate vitregii de tot soiul - ocupații străine, distrugerii, rapțiuni teritoriale etc. Numai în primul război mondial Dorohoiul s-a înscris cu un număr de 6412 eroi, morți pe câmpul de luptă pentru realizarea visului marii uniri, în memoria cărora s-a ridicat în fața primăriei statuia „Ostașul român în atac”, în anul

1926, la dezvelirea căreia primarul Dorohoiului Gh. Tomaziu arăta „Au murit în creștetul Carpaților, ori în văile Siretu-

lui, cu fața spre meleagurile copilăriei lor, cu privirile îndreptate spre țarina noastră înflorită, cu ochii ațintiți spre cerul nostru binecuvântat...”

...De relevat existența în Dorohoi a unei însemnate populații evreiești, aflate mereu într-o bună conviețuire cu românii, lucru care și-a pus amprenta pe întreaga istorie a acestor locuri.

După înfăptuirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, orașul Dorohoi cunoaște o înviore economică prin intensificarea schimburilor comerciale cu diferite localități din Moldova- inclusiv din Basarabia și din celelalte provincii românești, precum și cu Polonia. Se dezvoltă temporar agricultura din zonă, comerțul cu animale și cereale, transporturile, viața culturală, și mica industrie a bunurilor de consum.

În anul 1937, în Dorohoi funcționau: o moară sistematică, o fabrică de pălării, două ateliere de lumânări, două mori țărănești, două ateliere de apă gazoasă, o tipografie, o olărie, șase cuptoare manuale de cărămizi, ateliere de teracotă, un abator, o tăbăcărie, un atelier de fabricat săpun etc.

Dorohoiul se afirmă acum printr-o mișcare culturală intensă, desfășurată în cadrul Ateneului Român, Filiala Doro-

hoi, sprijinită de poezii Arthur Stavri și Ion Pillat, precum și de o serie de intelectuali locali ca: C. Ciocoiu, Gh. Burghel, Dumitru Furtună, I.Ojog, George Rîncă, Sașa Pană, Ion Călugărul și personalități ca Anastasie Bașotă, frații Scarlat și Costache Vărnăv, Vasile Pogor, Ștefan Airinei, Nicolae Samsonovici, Victor Isăceanu, Dimitrie Brândză, frații Alexandru și Mihai Ciucă, Dimitrie Pompei, Ioan Istrati, Haralambie Țugu, Octavian Cotescu, Păstorel Teodoreanu, George Hazgan, Constantin Radinschi, Maricel Olinescu și emblema Dorohoiului și a întregii țări - George Enescu.

Înviorarea economică nu a fost de durată, economia orașului intră în declin în preajma și în timpul celui de-al doilea război mondial. În luna martie 1944, datorită evenimentelor de pe frontul de răsărit, din ordinul autorităților – instituțiile locale, funcționarii de stat și o parte din populația orașului au fost evacuate

pălării, o tipografie, un atelier de apă gazoasă, precum și ateliere mai mici de stolărie, rotărie, lăcătușărie, hamurărie, tinichigerie, croitorie, ciubotărie, blănărie, cojocărie, boianerie, brutărie etc.

Conform Camerei de Comerț și Industrie Botoșani, numărul comercianților și industriașilor din orașul Dorohoi se ridică la circa 340 din care 44 localuri de restaurante și băuturi spirtoase, 35 precupii, 25 galanterii, 30 băcănii, 10 brutării, 8 hanuri, 33 manufacturi en detail, 8 magazine pentru ouă și păsări, 10 măcelării, 6 cofetării etc – așa cum scria profesorul Ion Simionescu „erau aproape toate cu nume neromânești”.

În anul 1950, după o nouă împărțire administrativ - teritorială, după model sovietic, și desființarea județelor, orașul a devenit reședința raionului Dorohoi, fiind încorporat mai întâi la regiunea Botoșani și apoi din 1952, la regiunea Suceava. Începând din primăvara anului 1968, orașul Dorohoi a fost încorporat în

funcții complexe, prin apariția unor ramuri industriale necunoscute în trecut. Ponderea populației ocupate în agricultură și servicii scade în favoarea celei ocupate în industrie și construcții. Iau ființă noi unități industriale ca Întreprinderea de corpuri de iluminat, Fabrica mixtă de industrie Locală, Cooperativele meșteșugărești „Sporul” și „Viitorul” Dorohoi, Întreprinderea Minieră- Stația de Înnobilare a nisipului, Secția de morărit și Panificație, Fabrica de brânzeturi, Întreprinderea de Sticlărie și Porțelan, Întreprinderea de Mașini Unelte Grele pentru Deformare Plastică, unități social culturale și de servicii, de construcții, care au făcut ca numărul salariaților să crească an de an de la 4979 salariați în 1965 la 13255 în 1989 și la 14155 în 1992, după care numărul lor a început să scadă ajungând la 4636 în anul 2001.

Iată ce scria, cu aproape 30 de ani în urmă, la 6 iulie 1978, Gh. Grigoraș - fiu al Dorohoiului, un eminent profesor și om de cultură, în lucrarea intitulată „Dorohoiul în lume”: „Realizările oamenilor muncii din întreprinderile dorohoiene, printre care și cele din domeniul exportului... demonstrează cu prisosință că orașul a pășit sigur și definitiv pe traiectoria industrializării”.

Din păcate, însă, acum când dorohoiienii sărbătoresc 600 de ani de atestare documentară a orașului lor, devenit între timp municipiu, cele mai multe unități economice, ce duceau faima Dorohoiului în lume, pur și simplu au dispărut (prin lichidare sau falimentare) în ultimii 17 ani de tranziție spre capitalism.

Astăzi în municipiul Dorohoi, mai lucrează pentru export, în majoritate pentru italieni, doar S.C. CONTEND S.A., S.C. INDOR S.A. și câteva unități de confecții privatizate care lucrează în sistem Lohn, valorificând doar munca a câteva sute de dorohoiieni plătiți cu salarii de mizerie.

Reducerea în ultimii ani a activității economice a făcut ca municipiul Dorohoi să fie declarat zonă defavorizată, numărul șomerilor fiind dublu față de celelalte zone ale țării.

Dacă analizăm astăzi starea economiei Dorohoiului, constatăm că s-a înrăutățit foarte mult, mai ales în ultimul deceniu. Orașul moare încet, dar sigur, prin dispariția unor întreprinderi ca IMUGDP, ISP, Fabrica de Brânzeturi și Produse Lactate, Întreprinderea de Transport Local, IJPIPS, și majoritatea atelierelor meșteșugărești. Ca urmare, nivelul de trai al populației devine din ce în ce mai precar. Din această cauză mulți dorohoiieni pleacă în afara granițelor țării în căutare de lucru.

Totuși oamenii din Dorohoi speră ca situația actuală, la cei 600 de ani de existență a orașului lor, să intre pe făgașul normal al dezvoltării și prosperității.

(Din monografia
în pregătire "DOROHOI - 600",
autori V. Coțofrei,
Gh. Grigoraș, I. Mandache)
Colonel r. Florea Macovei

• AFORISME • AFORISME • AFORISME • AFORISME • AFORISME • AFORISME • AFORISME • AFORISME • AFORISME •

• Tineretea este năvalnică și pură ca apa de izvor, dar, de noi depinde dacă va adăpa un arbore înfloritor sau o mlaștină.

• Creșterea razei sferei cunoștințelor noastre determină, implicit, creșterea proporțional pătratică a suprafeței de contact cu necunoscutul, astfel încât, paradoxal, adâncirea cunoașterii ne relevă imensitatea ignoranței.

Ing. Paul-Mircea Iordache

• Nu anii fac bătrânețea, ci gândul că îmbătrânim.

• Sunt oameni tineri la 80 de ani și alții bătrâni la 40.

• Cel ce are mare avere ar trebui să facă mult bine.

• Simplifică mereu și nu complica niciodată.

• Caută să faci binele puțin câte puțin, căci numai astfel va fi luat în seamă, fiindcă omul e înclinat din fire să uite repede ce i se face. (Nicolo Machiaveli)

• Oamenii, între ei, sunt foarte diferiți în a-și manifesta bucuria,

dar sunt foarte asemănători în durere. Privirea fixă și adâncită aceluia ce suferă – fizicește sau moralicește – se întărește fără deosebire la orice ființă omenească. La durere, oamenii se recunosc a fi frați. (Francesco Orestano)

• Mai bine înainte să gândești, ca apoi să nu te căiești. (Ludovico Ariosto)

• Cine nu se teme de soartă nu se poate chema că e înțelept. (Leonardo da Vinci)

COMUNICAT

Biroul Executiv al Uniunii Vatra Românească dorește să-și exprime opinia în legătură cu inițiativa înființării de către dl. Ion Coja a Partidului Vatra Românească.

Am citit relativ superficial primul material al domniei sale, al cărui P.S. recomanda "oarecare discreție" privind difuzarea materialului printre colegii din Vatră. Noi am interpretat "discreția" ca un îndemn la reflecție chibzuită, detaliile structurării formațiunii politice "în gestație" nefiind puse la punct.

Vă mărturisesc că neanalizând cu acribia cuvenită propunerile avansate, am căzut pentru moment în capcana unor vorbe aparent meșteșugite, care apelau la "sentimentul național", grija față de români indiferent de naționalitate, lamentările privind soarta PUNR, PDAR, PNȚ etc.

Dacă în primul material se solicita opinia, se așteptau propuneri, în Comunicatul datat 31 august 2007, Sibiu, suntem puși în fața faptului împlinit: grupul de inițiativă, alcătuit din foști... a decis constituirea Partidului Vatra Românească.

Să o luăm sistematic:

1. Noi, niciodată nu am agreat ideea transformării Uniunii Vatra Românească în partid politic, indiferent cine a încercat acest lucru;

2. Într-un context greu de precizat, dorind să fim ajutați material, am avut oarece relații cu PUNR și PSD, fără foloase pentru noi;

3. Mai mult, PUNR în repetate rânduri a lansat ideea – firav combătută de noi – că votând cu el, cu PUNR, votăm cu Vatra

Românească. Confuzia deliberată a fost profitabilă pentru PUNR. Relațiile UVR cu PDAR au fost practic inexistente.

4. PSD cu tot protocolul încheiat nu și-a respectat obligațiile ce-i reveneau, noi denunțând Protocolul.

5. Înființarea unui partid politic cu denumirea propusă generează în mod deliberat o confuzie între partid și uniunea noastră, care ne aduce mari deservicii.

6. Interesul colegului Ion Coja pentru teme precum: Mareșalul României, Ion Antonescu; Legionarii-Garda de fier; "Holocaustul" din România – teme care merită toată atenția și obiectivitatea – în acest moment al istoriei noastre și în acest context confuz, a fost interpretat din păcate partizan și împotriva dânsului. Calitatea de lider al Vetrei Românești a fost cea care a expus și organizația noastră unui con nefavorabil de lumină.

7. Dacă dorește să construiască un nou partid din resturile altor partide, care nu au reușit prin forțe proprii și prin calitatea deosebită a oamenilor despre care se face vorbire, e liber să o facă, dar fără a profita de "bunul nume" al organizației noastre.

8. Noi ne-am săturat să fim deschizătorii de părți și trambuline de lansare pentru interese partizane. Noi cei din vatră, veterani împătimiti ai ideii naționale, nu putem fi obligați încă o dată să șlefuiim gheața, în acest "curling" politic. Capitalul nostru de simpatie și aprecierea de care sper că încă ne bucurăm, le păstrăm pentru uniune, ca segment al societății civile.

9. Cred că d-nul. Ion Coja s-a pripit, iar debutul partidului dâ-

sului începe cu prezentul Comunicat, prin care noi ne delimităm ferm de acțiunea dânsului.

Târgu-Mureș, 4 septembrie 2007

*Cu stimă,
Dr. Zeno Oprea,
Președintele Uniunii
Vatra Românească*

NOTĂ

Consiliul de coordonare al Filialei județene Botoșani a „Uniunii Vatra Românească”, luând act de Comunicatul din 4 septembrie a.c. al Biroului Executiv al Uniunii Vatra Românească, își manifestă deplina aprobare față de acest comunicat. Este regretabil că, se mențin tendințe de atragere în sfera partizanatului politic, a unei organizații culturale și de atitudine civică, cum este Uniunea Vatra Românească, segment al societății civile.

Sub acest aspect, aspirațiile Uniunii Vatra Românească de salvagardare a identității naționale, limbii române și obiceiurilor strămoșești, integrității teritoriale și unității naționale, respectului pentru istoria și cultura poporului român, cultului față de înaintași ce au clădit statul român modern, se pot regăsi în platformele politice ale oricărui partid politic românesc.

Uniunea susține, de pe platforma sa de atitudine civică, orice acțiune a partidelor ce vizează aceste idealuri, dar nu se subscrie nici unui partid politic.

**CONSILIUL
DE COORDONARE
AL FILIALEI**

JOCUL UMBRELOR

*Fraților mei
de pe valea Cotmeanei*
Se prelingeau, în fața noastră,
umbre,
Unduitoare-n fiecare pas,
Iar soarele, stăpân peste tenebre,
Ardea din nou pământul,
și-așa ars,

Părea un dans halucinant de ștîme
Ce-n sincronism se plimbă
pe ogor,
Și izvorau din mine și din tine,
Ca poalele de munte cu izvor.

Complice era soarele din spate
Ce proiecta mereu al nostru mers
În fața noastră, ca un curs de ape,
Ca o umbră peste univers.

Si-atunci văzusem ce seamănare
Era în mersul umbrelor pe drum;
O nouă formă de certificare
Trimisă nouă, de părinți, postum.

Mergeam în transă, dus mereu
de umbre
Și eu vedeam alături cu noi
Mergând, prin albe cețuri,
făpturi sumbre,
Ca, din morminte, evadați strigoi.

Strămoșii mei mergeau
cu mine-alături...
O, Doamne, ce fantastic și dantesco
E dansu-acestor umbre
peste haturi
De timp, ca îngerii
pe-un drum ceresc.

Dar jocul n-a durat o veșnicie...
Mergând spre dreapta,
umbrele-au rămas....
Și-abia atunci m-am smuls
din reverie,
Fiind mâhnit, ca după parastas.
10 septembrie 2007
Ing. Paul-Mircea Iordache

Epigrame

Înainte de alegeri

Toamna rece e venită,
Greu e pentru amigdale
Căci gargara-i convertită
În licori electorale.

În ajunul alegerilor

Din nou merg candidați-n toată țara,
Cotcodăcesc promisiuni cu sacul!
De crezi găina care cântă seara,
În loc de ouă capeți cotcodacul!

Să pună mâna la treabă

Azi orice om politic mic sau mare
Ar vrea, precum vrea mîța cu smântîna
Să pună umărul la guvernare,
Preocupat, de fapt, să pună mîna.

Întoarsă ca la Ploiești

Spun unii pe un ton bățos
Că lumea e azi cu susu-n jos,
Da dânsii ce făceau în plus
Când ea era cu josu-n sus?

Marii corupți

Cu pași de lup și neștiuți,
Pășind tăcuți, cu grijă mare
Și calcă legea în picioare
Prin Sala Pașilor Pierduți.

Nepăsarea celor care ne cârmuiesc

Când se azvârle cu noroi
Peste lacrima fierbinte,
Toate-n țară dau-napoi,
Doar hoția-i dă-nainte.

Patrie, patriotism

Cu insinuări suave,
Zice unul mai isteț:
Când cuvintele-s bolnave,
Vorbele-s la mare preț.

Pensii de parlamentar

Își dau aleșii acceptu-ndată,
Votându-și cu mișcări febrile
O pensie ce-i motivată
De-un somn de patru ani de zile.

Prețul luminii

Achit lumina-n ziua ei de plată
Și știu de ce e prețu-așa de mare:
La electricitatea consemnată,
Se adaugă lumina de la soare.

În plină tranziție (pensionarul)

Din plin regim totalitar
Trecu-n regim alimentar
Și-acum suportă cu răbdare
Regimul de exterminare.

Elis Răpeanu

Căpitanul Mihail Romano – 130 de ani de la Moarte

Urmare din pagina a 1-a

insulele de pe Dunăre, în lumina cărora colonelul Grigore Cantili raporta generalului George Manu: "... Nu pot termina, Domnule General, fără a aminti Domniei Voastre raportul meu prin care vă supuneam la cunoștință alte două recunoașteri forțate ce căpitanii Romano și Pruncu, ambii din Regimentul 5 Infanterie, au făcut în zilele de 7 și 8 iunie în Insula Măgura din fața satului Dașova, dimpreună cu trupe de cazaci, unde au dovedit mult curaj și devotament, având a susține mai mult timp focuri în contra turcilor ce trăgeau cu forțe superioare în contra lor." De asemenea, participă la susținerea atacului executat la 3 iulie 1877 de către unități ale Armatei Ruse la Nicopole. Se va distinge, în mod deosebit, cu prilejul celei de a treia mari bătălii de la Plevna, la 30 august 1877, ziarul „Dorobanțul” consfințind: "În atacul din ajun, căpitanul Romano se arătase neobosit și netemător în fața focului care ploua din întăriturile turcilor (...) în ziua de 30 august (...) dânsul se puse în capul companiei spre a stimula și mai mult avântul soldaților. Gloria iubitoare de asemenea suflete îl ridică până la dansa, iar corpul lui Romano căzu pradă fiecărui vrăjmaș." Sunt cuvinte afirmate în necrologul bravului căpitan botoșănean Mihail Romano. Sfârșise ca și maiorul George Șonțu și căpitanul Valter Mărcăneanu și tot atunci, mai nota "Dorobanțul": "El servise țării 15 ani, 11 luni și 16 zile, totdeauna cu demnitate și cu un devotament inerent caracterului său. În cartea eroilor de la Grivița, numele căpitanului Romano Mihail va străluci alături de al maiorului Șonțu și al celorlalți viteji apărători."

Nu peste mult timp, într-o lucrare tipărită la Graz, "rod al muncii entuziaste a doi profesori născuți", intitulată "Resbelulu orientale

ilustratu" (1878) apar între "Eroi cari aflară moartea în lupta pentru independența României" căpitanul Mihail Romano și sublocotenentul I.V. Elefterescu, ambii morți la 30 august 1877, ca explicații la figurile din lucrarea suscitată.

Mai târziu, Gh. Calmuțchi, atunci în război, voluntar în Regimentul 5 Linie comandat de colonelul Grigore Borunescu, avea să dedice o biografie însoțită de figurile lor "Eroilor morți" (1928), în care consemna: "În tot timpul cât a servit sub arme, Romano n-a făcut decât să-și atragă atenția și admirația tuturor celor care l-au cunoscut (...) În urma atacului de la 30 august, un camarad, voind să glumească, i-a spus că a întors capul la dreapta, spre a nu vedea un obuz ce izbucnise în apropierea sa. Această glumă a fost destul pentru ca la asaltul dat a doua zi, 31 august (n.n. mică eroare), căpitanul Romano, cu arma în mână, să se pună în fruntea companiei sale și să se arunce în foc. Trei gloanțe însă, i-au curmat firul vieții. Soldații turci, în cruzimea lor sălbatică, i-au tăiat picioarele pentru a-i lua botforii cei noi." și, concluzionând, mai scria Gh. Calmuțchi, "Căpitanul Romano Mihail a fost un adevărat erou, eroismul său mergând până la fanatism."

Așadar, o poveste frumoasă de eroism, aceasta a căpitanului botoșănean Mihail Romano, în memoria căruia numele îi este gravat în Mausoleul de la Plevna, o navată fluvială de la Dunăre i-a purtat numele la începutul secolului al XX-lea, o stradă din Botoșani i-a purtat și îi poartă numele și astăzi, lui, care rămâne, de departe, cel mai cunoscut erou botoșănean din Războiul Independenței României, de la 1877-1878.

Ionel Bejenaru

COLEGIUL DE REDACȚIE

*Ionel Bejenaru
Ion Fetcu
Paul-Mircea Iordache
Florea Macovei
Elena Chirilă*

Tipar: S.C. CAROMI S.R.L. Botoșani
tel./fax: 0231/585050
E-mail: caromibt@yahoo.com